

แนวทางการให้บริการ
วัคซีนป้องกันโรคไอกรนชนิดไรโซลล์ (aP) ในหญิงตั้งครรภ์

แนวทางการให้บริการวัคซีน aP

นายแพทย์วิชาญ บุญกิติกร
ผู้อำนวยการกองโรคติดต่อทั่วไป

กลุ่มเป้าหมายและคำแนะนำการให้วัคซีน aP

กลุ่มเป้าหมาย :

หญิงตั้งครรภ์ทุกคน

คำแนะนำการให้วัคซีน aP :

แนะนำให้วัคซีน aP จำนวน 1 เข็ม ทุกการตั้งครรภ์

อายุครรภ์ที่แนะนำ 20 – 32 สัปดาห์

(ทั้งนี้สามารถให้ได้เมื่ออายุครรภ์ 16 สัปดาห์ ขึ้นไป)

การฉีดหลังอายุครรภ์ 32 สัปดาห์ ยังคงมีประโยชน์ในการลดการติดเชื้อเสียชีวิต

จากไอกรนในทารกอายุขวบปีแรก

กลุ่มเป้าหมายและคำแนะนำการให้วัคซีน aP

สามารถใช้วัคซีนรวม Tdap/TdaP แทน วัคซีน dT + aP ได้ จำนวน 1 เข็ม
ทุกการตั้งครรภ์ ตามอายุครรภ์ที่แนะนำของ aP

(Tdap = วัคซีนรวมคอตีบ-บาดทะยัก-ไอกรนชนิดไรเซลล์ แบบ acellular
TdaP = วัคซีนรวมคอตีบ-บาดทะยัก-ไอกรนชนิดไรเซลล์ แบบ recombinant)

รูปแบบการดำเนินงาน

ให้บริการวัคซีน aP ในหญิงตั้งครรภ์
พร้อมกับการตรวจครรภ์คุณภาพ
ตามกำหนดการของกระทรวงสาธารณสุข
ในคลินิกฝากครรภ์ (ANC)

การให้บริการวัคซีน aP ในกลุ่มเป้าหมาย

การเตรียมการก่อนให้บริการ

❁ ประเมินการจำนวนหญิงตั้งครรภ์
ที่จะเข้ารับบริการ

❁ เตรียมวัคซีน และวัสดุอุปกรณ์ให้เพียงพอ
ต่อการให้บริการ

การให้บริการวัคซีน aP ในกลุ่มเป้าหมาย

การให้บริการวัคซีน

เตรียมวัคซีนและอุปกรณ์

- วัคซีน (ที่อุณหภูมิ+2 ถึง +8 องศาเซลเซียส)
- วัสดุอุปกรณ์การฉีด
- วัสดุอุปกรณ์และยาที่จำเป็นในการกักชีพ
- เอกสารสำหรับบันทึกการให้บริการ เช่น
- สมุดสุขภาพแม่และเด็ก ทะเบียนการให้บริการ

ซักประวัติและตรวจสอบ มีข้อห้าม ข้อควรระวัง ในการได้รับวัคซีน aP ของหญิงตั้งครรภ์ หากพบว่าหญิงตั้งครรภ์มีข้อห้าม และข้อควรระวัง ขอให้ปรึกษาสูติแพทย์ก่อนให้วัคซีน

การให้บริการวัคซีน aP ในกลุ่มเป้าหมาย

การให้บริการวัคซีน

ชี้แจงข้อมูลการให้บริการวัคซีนแก่หญิงตั้งครรภ์ ให้ทราบถึงชนิดวัคซีนที่ได้รับ ประโยชน์ที่จะได้รับ จากการฉีดวัคซีน อาการภายหลังได้รับวัคซีน ที่อาจเกิดขึ้นได้ และความรู้เบื้องต้นในการสังเกตและดูแลตนเอง ภายหลังได้รับวัคซีน

ก่อนฉีดวัคซีน ให้สังเกตลักษณะของวัคซีนที่ให้บริการ โดยวัคซีนต้องอยู่ในสภาพดี และไม่หมดอายุ

การให้บริการวัคซีน aP ในกลุ่มเป้าหมาย

การให้บริการวัคซีน

ฉีดวัคซีน aP ให้หญิงตั้งครรภ์ เข้าชั้นกล้ามเนื้อต้นแขน
(Intramuscular)

บันทึกเลขที่ผลิต (Lot no.) ของวัคซีน aP
ในทะเบียนให้บริการ เพื่อใช้ในการตรวจสอบและติดตามอาการ
ภายหลังได้รับวัคซีนของผู้รับบริการ

สังเกตอาการของหญิงตั้งครรภ์อย่างน้อย 30 นาทีหลังได้รับวัคซีน
โดยให้นั่งรออยู่บริเวณที่จัดไว้ให้ หากมีอาการผิดปกติรุนแรงให้ปฐมพยาบาลเบื้องต้นทันที
และขอให้ดำเนินการเฝ้าระวังอาการไม่พึงประสงค์ภายหลังได้รับวัคซีนตามแนวทาง
ของกองระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค

การบันทึกข้อมูล

การบันทึกในสมุดบันทึกสุขภาพแม่และเด็ก

ขอให้เจ้าหน้าที่บันทึกชนิดวัคซีน
และวันที่หญิงตั้งครรภ์ได้รับวัคซีน
ในช่องที่เว้นว่างไว้สำหรับวัคซีนอื่น ๆ
ทั้งนี้ ในอนาคตสมุดบันทึกสุขภาพแม่และเด็ก
ดังกล่าวจะมีการปรับชื่อวัคซีนให้เป็นปัจจุบันต่อไป

ประวัติหญิงตั้งครรภ์ปัจจุบัน

ครรภ์ที่ ประจำเดือนครั้งสุดท้าย คณะกำหนดการคลอด
ก่อนตั้งครรภ์น้ำหนัก ก.ก. ส่วนสูง ซม. BMI. ก่อนการตั้งครรภ์
เคยผ่าตัดคลอด ครั้ง จำนวนบุตรที่มีชีวิต คน บุตรคนสุดท้าย อายุ ปี เดือน

ผลตรวจทางห้องปฏิบัติการ

รายงานการตรวจเลือด	หญิงตั้งครรภ์		สามี	
	ครั้งที่ 1 วตป	ครั้งที่ 2 วตป	ครั้งที่ 1 วตป	ครั้งที่ 2 วตป
Blood gr/Rh				
Hct/Hb				
OF/MCV, MCH				
DCIP				
Hb typing				
PCR				
ไวรัสตับอักเสบบี				
ซิฟิลิส				
ตรวจหาเชื้อเอช ไอ วี				
☐ คัดกรอง ดาวน์ซินโดรม	☐ เสี่ยงสูง ☐ เจาะน้ำคร่ำ ผล ☐ เสี่ยงต่ำ ☐ อื่นๆ			
☐ ไม่ได้คัดกรอง ดาวน์ซินโดรม				
ผลตรวจอื่นๆ				

การให้คำปรึกษาแบบคู่ ได้รับก่อนตรวจเลือด วันที่

ได้รับหลังตรวจเลือด วันที่

การเข้าร่วมกิจกรรมโรงเรียนพ่อแม่ ครั้งที่ 1 เมื่ออายุครรภ์ สัปดาห์

ครั้งที่ 2 เมื่ออายุครรภ์ สัปดาห์

การจัดวัคซีนที่มีส่วนประกอบของวัคซีนป้องกันโรคบาดทะยัก

ก่อนตั้งครรภ์เคยฉีดวัคซีน ครั้ง ครั้งสุดท้าย วันที่

ในระหว่างตั้งครรภ์

ฉีดวัคซีน ครั้งที่ 1 วันที่ 25 เดือน มกราคม พ.ศ.25 67

aP ครั้งที่ 2 วันที่ เดือน พ.ศ.25

ครั้งที่ 3 วันที่ เดือน พ.ศ.25

เข็มกระตุ้น วันที่ เดือน พ.ศ.25

ไม่ได้ฉีดวัคซีนในครรภ์นี้ เพราะได้รับ ครบ 3 เข็ม หรือ เข็มกระตุ้นไม่เกิน 10 ปี

การจัดวัคซีนป้องกันโรคไขหวัดใหญ่ตามฤดูกาลเมื่ออายุครรภ์ 4 เดือนขึ้นไป ในช่วงรณรงค์

ฉีดวัคซีน 1 ครั้ง เมื่ออายุครรภ์ 4 เดือนขึ้นไป วันที่ เดือน พ.ศ.25

การบันทึกข้อมูล

การบันทึกในโปรแกรมบันทึกข้อมูลสุขภาพ

ขอให้หน่วยบริการบันทึกการให้บริการในรูปแบบ **43** เพิ่มมาตรฐานผ่านโปรแกรมบันทึกข้อมูลสุขภาพ เช่น **JHCIS, HOSxP, Home C** และ **Med-Tech** เป็นต้น โดยมีรหัสวัคซีน รหัส **ICD-10-TM** และรหัสส่งออก ดังนี้

ชื่อวัคซีน (ภาษาไทย)	ชื่อวัคซีน (ภาษาอังกฤษ)	รหัสวัคซีน	รหัส ICD-10-TM
ไอกรน ชนิดไร้เซลล์	aP	P41	Z23.7

ในกรณีที่หญิงตั้งครรภ์ได้รับวัคซีนรวมคอตีบ-บาดทะยัก-ไอกรนชนิดไร้เซลล์จากหน่วยบริการอื่นๆ สามารถบันทึกข้อมูลรหัสวัคซีน คือ T12 และ รหัส ICD-10-TM คือ Z27.1

เกณฑ์การพิจารณาความครบถ้วนของการได้รับวัคซีนไทริน ในหญิงตั้งครรภ์

ประวัติการได้รับวัคซีน aP ในหญิงตั้งครรภ์	เกณฑ์พิจารณา
ได้รับวัคซีน aP จำนวน 1 เข็ม	ผ่านเกณฑ์
ไม่ได้รับวัคซีน aP	ไม่ผ่านเกณฑ์

วิธีคำนวณความครอบคลุมการได้รับวัคซีนไทรินในหญิงตั้งครรภ์

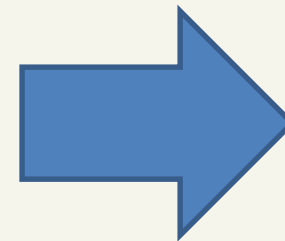
อัตราความครอบคลุมของการได้รับวัคซีนไทริน	=	จำนวนหญิงตั้งครรภ์ที่คลอดแล้วที่อาศัยอยู่ในพื้นที่รับผิดชอบที่ได้รับวัคซีนไทริน \times 100
		จำนวนหญิงตั้งครรภ์ที่คลอดแล้วที่อาศัยอยู่ในพื้นที่รับผิดชอบ

การติดตามผลการดำเนินงานในระบบฐานข้อมูลสุขภาพ

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถติดตามผลการให้บริการวัคซีน และความครอบคลุมการได้รับวัคซีน
ในระดับเขต จังหวัด และหน่วยบริการ ได้ในระบบคลังข้อมูลด้านการแพทย์และสุขภาพ กระทรวงสาธารณสุข

The screenshot shows the HDC Dashboard interface. The top navigation bar includes 'หน้าแรก', 'กลุ่มรายงานมาตรฐาน', 'ตัวชี้วัด', 'ตรวจสอบการส่งข้อมูล', 'EIS', 'ทีมงาน', and 'ลงชื่อเข้าใช้'. A dropdown menu is open under 'กลุ่มรายงานมาตรฐาน', with 'การสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค' highlighted in red. Other items in the menu include 'ข้อมูลทั่วไป', 'สถานะสุขภาพ', 'การเข้าถึงบริการ', 'สงเสริมป้องกัน', 'ข้อมูลตอบสนอง Service Plan', 'อนามัยแม่และเด็ก', 'อนามัยโรงเรียน', 'การคัดกรอง', 'การเฝ้าระวัง', 'งานโภชนาการ', 'การเฝ้าระวังด้านส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อม', and 'สงเสริมและป้องกันปัญหาสุขภาพจิต'. The main content area shows a 'Dashboard' with 'ปริมาณประชากร', 'What NEW!', and 'Q&A'. A large green card displays '40,396,740 จำนวนผู้ป่วยนอก (คน)' with a 'View Details' button.

The screenshot shows the report page for 'การสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค'. The page title is 'กลุ่มรายงานมาตรฐาน >> การสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค'. The report content includes:

- 1. กลุ่มอายุ 1 ปี
 - ▶ 1.1 ความครอบคลุมของเด็กอายุครบ 1 ปีที่ได้รับวัคซีน BCG ,HBV1,DTP1,DTP3,HBV3,Hib3,โปลิโอ3, MMR1,IPV,Rota รายไตรมาส
 - ▶ 1.2 ความครอบคลุมการได้รับวัคซีนแต่ละชนิดครบตามเกณฑ์ในเด็กอายุครบ 1 ปี (fully immunized)
 - ▶ 1.3 การให้บริการวัคซีนในเด็กกลุ่มอายุ 0-1 ปี จำแนกรายวัคซีน (work load)

7. กลุ่มหญิงตั้งครรภ์

- ▶ 7.1 ความครอบคลุมการได้รับวัคซีนไขหวัดใหญ่ในหญิงตั้งครรภ์
- ▶ 7.2 การได้รับวัคซีนไขหวัดใหญ่ในหญิงตั้งครรภ์ (work load)
- ▶ 7.3 การได้รับวัคซีนคอตีบ-บาดทะยัก (dT) ในหญิงตั้งครรภ์ (work load)
- ▶ 7.4 ความครอบคลุมวัคซีน Pertussis(ap/Tdap) ในหญิงตั้งครรภ์
- ▶ 7.5 การได้วัคซีน Pertussis(ap/Tdap) ในหญิงตั้งครรภ์ (work load)

กลุ่มรายงานมาตรฐาน >> การสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค >> การได้วัคซีน Pertussis(ap/Tdap) ในหญิงตั้งครรภ์ (work load)

ปีงบประมาณ: 2567

เขตพื้นที่/Service Plan : หน่วยงานบริการ

หน่วยงานใน/นอกสังกัดกระทรวง: ทั้งหมด

เขต: เขตสุขภาพที่ 12

จังหวัด: พัทลุง อำเภอ: ----- ทั้งหมด -----

[ตกลง](#) [GIS](#)

การได้วัคซีน Pertussis(ap/Tdap) ในหญิงตั้งครรภ์ (work load) จังหวัดพัทลุง ปีงบประมาณ 2567

หน่วยบริการ	รวม (คน)	2566			2567											
		ตค.	พย.	ธค.	มค.	กพ.	มีค.	เมย.	พค.	มิย.	กค.	สค.	กย.			
09778:โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านปลวกרון ตำบลท่าแค	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
09840:โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านหัวถนน ตำบลชะม่วง	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
09856:โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านทะเลเหมียง ตำบลหารเทา	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
09877:โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านหาดไชไคร้ ตำบลนาปะขอ	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
09879:โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านหนองบ่อ ตำบลท่ามะเดื่อ	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
10747:โรงพยาบาลพัทลุง	235	78	67	67	31	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
11414:โรงพยาบาลกงหรา	37	8	11	14	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
11416:โรงพยาบาลตะโหมด	53	18	16	10	9	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

กลุ่มรายงานมาตรฐาน >> การสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค >> ความครอบคลุมวัคซีน Pertussis(ap/Tdap) ในหญิงตั้งครรภ์

ปีงบประมาณ: 2567

เขตพื้นที่/Service Plan : ราชหน่วยบริการ

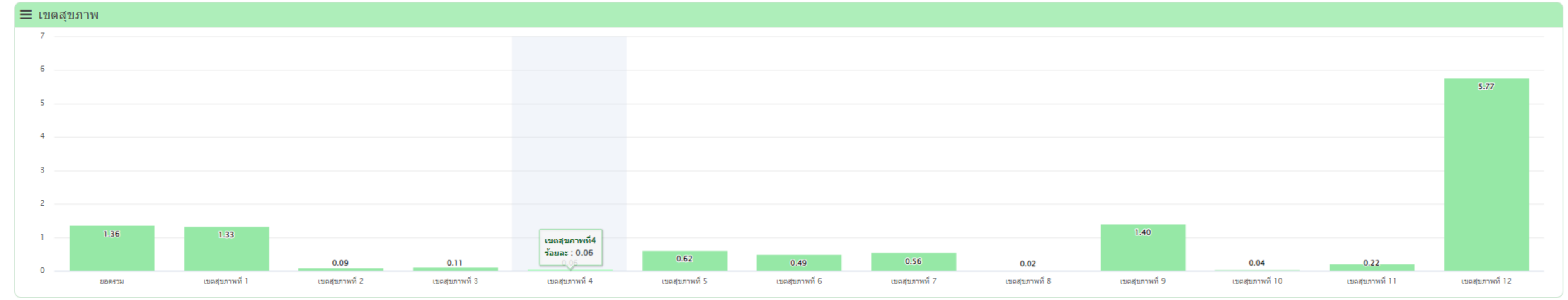
หน่วยงานใน/นอกสังกัดกระทรวง : ทั้งหมด

เขต : เขตสุขภาพที่ 12

จังหวัด : พัทลุง อำเภอ : ----- ทั้งหมด -----

ตกลง

ความครอบคลุมวัคซีน Pertussis(ap/Tdap) ในหญิงตั้งครรภ์ ปีงบประมาณ 2567

B หมายถึง จำนวนหญิงที่สิ้นสุดการตั้งครรภ์ในเขตรับผิดชอบ ในปีงบประมาณ

A หมายถึง จำนวนหญิงที่สิ้นสุดการตั้งครรภ์ในเขตรับผิดชอบ ในปีงบประมาณ ที่ได้รับวัคซีน Pertussis(ap/Tdap) ในช่วงที่ตั้งครรภ์

เขตสุขภาพ	รวมทั้งปีงบประมาณ			ไตรมาส 1			ไตรมาส 2			ไตรมาส 3			ไตรมาส 4		
	B	A	ร้อยละ	B	A	ร้อยละ	B	A	ร้อยละ	B	A	ร้อยละ	B	A	ร้อยละ
เขตสุขภาพที่ 1	4,278	57	1.33	4,150	57	1.37	128	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00
เขตสุขภาพที่ 2	3,339	3	0.09	3,032	3	0.10	307	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00

ขอบคุณครับ

